

Thomas Skov Laursen

Thomas Koppels Gade 54, 5. tv
8000 Aarhus C

16. december 2025

Endelig indvindingstilladelse til borerne med DGU-nr. 86.1259 og DGU-nr. 86.1737

Ikast-Brande Kommune giver hermed tilladelse til at indvinde grundvand i henhold til § 20 i Vandforsyningsloven¹. Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene bliver overholdt. Denne tilladelse erstatter tidligere tilladelser til at indvinde grundvand fra borerne.

Ikast-Brande Kommune har i bilag 1 gennemført en screening efter Miljøvurderingsloven² og har vurderet, at indvindingen ikke vil have en væsentlig påvirkning på bestående anlæg og på omgivelserne. På baggrund heraf træffes afgørelse om, at det ansøgte ikke kræver en miljøvurdering i henhold til § 21 i Miljøvurderingsloven.

Vilkår for tilladelsen

Boringernes DGU-nr.	86.1259 og 86.1737
AnlægsID (JupiterID)	98362
Boringens beliggenhed (Se også bilag 2)	Trehuse 16, 7441 Bording Matrikel 2s, Over Julianehede, Engesvang DGU-nr. 86.1259: UTM-koordinater: 518.429, 6.223.254 (EUREF89) DGU-nr. 86.1737: UTM-koordinater: 518.428, 6.223.255 (EUREF89)
Tilladelsens løbetid	Denne tilladelse gælder indtil den 16. december 2040.
Maksimal indvinding	37.000 m ³ /år
Maksimal pumpeydelse	45 m ³ /time
Formål med indvindingen	Markvanding
Vandet areal	32,18 ha

¹ "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

² "Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)" (LBK nr. 4 af 03-01-2023).

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: 99603360

Sagsbehandler:
Sara Rostved Fehrmann
E-mail:
sarrofe@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603367
Sagsnr.:
13.02.01-P19-103-25

Øvrige vilkår for tilladelsen

1. Boringerne og deres overbygninger (tørbrønd/hus eller andet) skal være indrettet og skal vedligeholdes efter reglerne for kategori A-boringer i Boringsbekendtgørelsen³, så grundvandsressourcen er sikret mod forurening. Boringernes overbygninger må kun anvendes til at beskytte boringerne, deres pumper og tilhørende elinstallationer. Følgende punkter skal bl.a. overholdes:
  - a) Overbygningen skal have tætte sider og skal være tør.
  - b) Hvis overbygningen er en tørbrønd,
    - i. skal overkanten af tørbrønden være hævet over det omkringliggende terræn⁴ (mindst 20 cm).
    - ii. skal den være dækket af et fast, vandtæt, vejrbestandigt og tætsluttende låg eller dæksel.
    - iii. skal den have en tæt bund af beton eller andet helt tæt materiale, medmindre grundvandet altid står mindst 1 m under terræn.
  - c) Gennemføringer af rør og kabler skal være vandtætte.
  - d) Forerøret skal afsluttes med en tæt forerørsforsegling.
  - e) Toppen af forerøret skal være hævet mindst 20 cm over bunden af en tørbrønd eller mindst 20 cm over omkringliggende terræn.
  - f) Der skal være terrænfald væk fra boringen.
2. Omkring boringerne er der udlagt en beskyttelseszone med en radius på 5 meter⁵. I beskyttelseszonen må der ikke gødes, sprøjtes, udbringes spildevandsslam, fyldes marksprøjte eller opbevares ting eller kemikalier. Beskyttelseszonen bør sikres ved fysisk afmærkning.
3. Boringerne skal have en vandmåler, elmåler eller timetæller, så de oppumpede vandmængder kan registreres. Ikast-Brande Kommune kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres⁶. De oppumpede vandmængder skal indberettes til Ikast-Brande Kommune hvert år inden den 1. februar.
4. Boringerne må aldrig erstattes af en ny boring – heller ikke en såkaldt "erstatningsboring" – uden at Ikast-Brande Kommune har givet tilladelse hertil.
5. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb negativt, kan Ikast-Brande Kommune begrænse indvindingsmængden og/eller den maksimale ydelse samt stille krav om målinger i nærliggende boringer, vandløb eller naturområder⁷.
6. Tilladelsen kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis indvindingen ikke er sket indenfor et sammenhængende tidsrum på 5 år, hvis

³ Kapitel 2 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013).

⁴ Dansk Ingeniørforening: *Norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg*. 2. udgave, december 1988. Dansk Standard DS 442. Normstyrelsen, Teknisk forlag.

⁵ § 9, stk. 4 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013) og § 24 i "Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse" (LBK nr. 5 af 03-01-2023).

⁶ § 58, stk. 2 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

⁷ § 16, stk. 1, nr. 6 i "Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning" (BEK nr. 775 af 21-06-2024).

vilkårene i tilladelsen ikke bliver overholdt, eller hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning⁸.

7. Hvis borerne tages ud af brug 5 år i træk, skal de sløjfes af en brøndborervirksomhed med lovpligtigt A-bevis.
8. Det kræver en ny tilladelse fra Ikast-Brande Kommune, hvis du ønsker at ændre på borerne, deres formål, deres ydelse, den tilladte årlige vandmængde eller ønsker at lave en overboring.

Andre ting, du skal være opmærksom på

- Hvis der skal lægges nye vandledninger i forbindelse med indvindingen, og disse skal gå langs eller på tværs af offentlig vej, så skal du have en gravetilladelse hos vejmyndigheden.
- Vandledninger, hydranter mv. må ikke placeres nærmere end 3 m fra vejskel uden vejmyndighedens tilladelse jf. vejlovens § 73 og privatvejslovens § 67. Vejmyndighedens tilladelse kan indhentes ved at sende en mail til teknikogmiljoomraade@ikast-brande.dk med angivelse af placering ift. vejen.

Erstatningsregler

Ejeren af borerne har pligt til at udbetale erstatning, hvis brugen af borerne medfører, at der sker skade i bestående forhold (herunder beskyttet natur), som skyldes ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer⁹.

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af Taksationsmyndighederne¹⁰.

Klagevejledning

Hvis du vil klage over denne tilladelse eller afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Sådan gør du, hvis du vil klage:

Gå på www.naevneneshus.dk. Find Miljø- og Fødevareklagenævnet, og følg vejledningen på skærmen. Du skal logge ind med MitID.

Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr på 900 kr. (privatperson) eller 1.800 kr. (virksomhed) + indeksregulering for at behandle klagen. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Du får pengene tilbage, hvis du får medhold i klagen.

Hvis du har særlige grunde til ikke at klage via Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning om fritagelse til Ikast-Brande Kommune. Kommunen sender din ansøgning videre til Miljø- og Fødevareklagenæv-

⁸ § 34 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

⁹ § 23 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

¹⁰ Taksationskommissionen for Ringkøbing, c/o Retten i Herning, Nygade 1-3, 7400 Herning.

net. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om du kan blive fritaget fra at bruge Klageportalen.

Tilladelsen offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside. Du får besked, hvis andre klager over tilladelsen eller afgørelsen om, at der ikke er krav om en miljøvurdering.

Klagefristen udløber 4 uger efter offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Du har desuden mulighed for aktindsigt.

Hvis du vil have afgørelsen prøvet ved domstolen, skal du anlægge sag inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Sara Rostved Fehrmann
Grundvand

Bilag

- Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening
- Bilag 2 – Kortudsnit, der viser boringens placering
- Bilag 3 – Oversigtskort

Kopi sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening (lokalafdeling): ikast-brande@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk

Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening

Ansøgning

Ansøger har søgt om tilladelse til at indvinde grundvand til markvanding fra borerne med DGU-nr. 86.1259 og DGU-nr. 86.1737 med en maksimal indvinding på 37.000 m³/år og med en maksimal ydelse på 45 m³/time. Ansøger ønsker at vande 32,18 ha fra borerne.

Ikast-Brande Kommune har kendskab til, at der siden 1994 har været en tilladelse til at indvinde grundvand fra borerne. Tilladelsen har hidtil samlet været på 37.000 m³/år. Formodentlig er der indvundet vand fra borerne siden de blev etableret.

Sammenfattende vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer ud fra miljøvurderingsscreeningen, at indvindingen af grundvand er miljømæssig forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet i nævneværdig grad.

Tilladelsen gælder i 15 år, da der ikke er nogen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid.

BEST

Screeningsprogrammet BEST er anvendt som et værktøj i miljøvurderingsscreeningen. BEST beregner, hvordan indvinding fra borer påvirker beskyttede vandløb og naturtyper i nærheden samt hvordan indvinding fra borer påvirker grundvandspotentialer i indvindingsmagasinet og i andre magasiner. Beregningerne i BEST af sænkningstragter og påvirkning af vandløb viser worst case-scenarier dvs. påvirkning ved fuld udnyttelse af alle indvindingsstilladelser. Ved beregninger for påvirkning af natur sammenholdes den tilladte indvindingsmængde med den udnyttede indvindingsmængde, der beregnes som et gennemsnit af de indberettede vandmængder inden for en referenceperiode.

Der er lavet en faglig vurdering af BEST-resultaterne ved at sammenligne resultaterne fra BEST med en vurdering af geologien og magasinsammenhænge ud fra JUPITER-databasen, potentialekort over forskellige grundvandsmagasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort.

BEST genererer en rapport over vandindvindings påvirkning af omgivelserne. Denne rapport kan bestilles hos Ikast-Brande Kommune.

Påvirkning af grundvand

De ansøgte borer indvinder fra regionale grundvandsforekomster (nr. dkmj_1104_ks og dkmj_4_ks). De kvantitative tilstande er gode og de kemiske tilstande er ringe på grund af pesticider. De generelle miljømål for grundvandsforekomsterne er god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for grundvandsforekomsten.

Geologi og grundvand

Boringen med DGU-nr. 86.1259 er etableret i 1977 og er boret til 84 meters dybde. Boringen er filtersat fra 23,5-29,5 m under terræn, og grundvandsspejlet står 19,54 m under terræn (måling fra 2018). Geologiske data fra boringen vises i den følgende tabel.

Top	Bund	Geologi
0	19	Ler
19	22	Ler, sand og grus
22	30	Grus og sand
30	84	Sand

Tabel 1. Geologiske data for den ansøgte boring. Tallene angiver meter under terræn.

Boringen med DGU-nr. 86.1737 er etableret i 1992 og er boret til 119 meters dybde. Boringen er filtersat fra 89-119 m under terræn, og grundvandsspejlet står 21,13 m under terræn (måling fra 2005). Geologiske data fra boringen vises i den følgende tabel.

Top	Bund	Geologi
0	2	Sand
2	13	Ler
13	15	Sand
15	18,5	Ler
18,5	55,5	Sand
55,5	67	Silt
67	90	Ler
90	105	Sand
105	105,5	Silt
105,5	119	Sand

Tabel 2. Geologiske data for den ansøgte boring. Tallene angiver meter under terræn.

Grundvandet vurderes, ud fra tilgængeligt potentialekort for det mest terrænnære grundvandsmagasin, lokalt at strømme mod nordvest.

Boringerne er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), i boringsnært beskyttelsesområde (BNBO), i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) og i indsatsområde (IO). Boringerne er beliggende uden for indvindingsopland til alment vandværk,

Påvirkning af nærliggende boringer

Den boring, der påvirkes med den største sænkning som konsekvens af indvindingen fra boringen med DGU-nr. 86.1259, er DGU-nr. 86.1342 (boring til husholdning). Boringen ligger 425 m sydvest for den ansøgte boring og indvinder grundvand fra samme magasin. Beregninger i BEST viser, at boringen bliver påvirket med en sænkning på 0,67 cm. Ikast-Brande Kommune vurderer, at en så lille sænkning ikke har nogen væsentlig betydning for muligheden for at indvinde grundvand fra boringen, både hvad angår mængde og kvalitet.

Beregninger i BEST viser, at der er ikke er nogle boringer der påvirkes som konsekvens af indvindingen fra boringen med DGU-nr. 86.1737. Den nærmeste boring, som indvinder grundvand fra samme magasin er boringen med DGU-nr. 86.2049 (boring til vandforsyning). Boringen ligger 681 m sydøst for den ansøgte boring.

Alle øvrige boringer er udsat for en mindre sænkningpåvirkning og vil derfor ikke blive væsentligt påvirkede.

Påvirkning af vandløb

Ifølge den gældende Vandområdeplan for Jylland og Fyn 2021-2027 (Vandplan 3) er der krav om, at en indvinding ikke i sig selv eller akkumuleret må medføre at vandløb tilstandsforringes eller ikke kan opnå fastsatte miljømål bestemt ved økologiske miljømål for bentiske invertebrater (smådyr, DVFI), makrofyter (vandplanter, DVPI), fytobenthos (alger, DVAI) og fisk (DFFV_{a/ø}).

Ifølge BEST-beregningen er der 4 vandløbsoplunde, hvor indvindingen muligvis kan medføre vandføringsreduktion. I oplandene findes følgende vandløb: Bording Å, Grøfter til Bording Å, Tilløb til Bording Å fra Neder Julianehede.

Strækningen af Grøfterne til Bording Å findes henholdsvis 437 m og 712 m syd for boringerne og er hverken målsat i Vandplan 3 og § 3-beskyttet.

Strækningen af Tilløb til Bording Å fra Neder Julianehede findes 1,4 km nord for boringerne og er § 3-beskyttet. Ikast-Brande Kommune har kendskab til at vandløbet er kraftigt reguleret, og ifølge DTU's "Plan for fiskepleje i Karup Å" er vandløbet ikke egnet for ørred.

Strækningen af Bording Å findes 910 m syd for boringerne og er målsat i Vandplan 3 og § 3-beskyttet. Strækningen har god økologisk tilstand for bentiske invertebrater, ukendt økologisk tilstand for makrofyter, ukendt økologisk tilstand for fytobenthos og dårlig økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed dårlig. Strækningen er målsat til god økologisk tilstand.

Ikast-Brande Kommune har kendskab til, at Bording Å på nogle strækninger har en bund der er overvejende gruset, men dog af en relativ lille

kornstørrelse, som ikke er optimal for gydning. Ifølge DTU's "Plan for fiskepleje i Karup Å" blev der ved sidste undersøgelse fundet en mindre bestand af naturlig ørredyngel, svarende til moderat økologisk tilstand på ørredindekset.

BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes, når der indvindes grundvand fra borerne. Sænkningstragten når ikke ud til vandløbet, og den yderste kant af sænkningstragten findes stadig i en afstand af ca. 405 m fra vandløbet. Grundvand fjernes stadig fra systemet i forbindelse med indvindingen, men den mulige konsekvens heraf vil først ses i vandløbet senere på året. På dette tidspunkt vil grundvandsmagasinerne dog på ny fyldes med vand på grund af stigende nedbørsmængder og mindre fordampning, og konsekvensen ved indvinding vil dermed blive udlignet.

Herudover vurderer Ikast-Brande Kommune, at borerne indvinder fra dybtliggende magasiner, og at der er en god hydraulisk adskillelse mellem indvindingsmagasinerne og overfladenært grundvand, overfladevand, våd natur og vandløb. Dette er vurderet på baggrund af geologiske data fra borerne, der viser, at der er en forholdsvis stor samlet silt-/lertykkelse på henholdsvis 19 m og 34,5 m. Lignende tykkelser af silt/ler kan genkendes i nærliggende borer (DGU-nr. 86.1666, 86.1553, 86.1258) i omtrent samme dybder, som for de ansøgte borer, hvilket tyder på, at silt-/lerlagene er gennemgående.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for nogle vandløb og ikke vil medføre en tilstandsændring af nogle §3-beskyttede vandløb.

Påvirkning af natur

Den nærmeste § 3-beskyttede naturtype er en sø. Søen ses ca. 713 m sydvest for borerne. Se oversigtskort i bilag 3. Ifølge BEST-beregningen og en faglig vurdering vil indvindingen ikke medføre en tilstandsændring af nogle § 3-beskyttede naturtyper.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen ikke vil medføre en tilstandsændring af nogle §3-beskyttede naturtyper.

Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område (Stenholt Skov og Stenholt Mose) ligger ca. 3,8 km nordøst for borerne. BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes ved indvinding fra borerne. Sænkningstragten for det mest terrænnære grundvandsmagasin når ikke ud til Natura 2000-området. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at Natura 2000-området ikke vil kunne påvirkes af indvindingen.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at den store afstand mellem borerne og Natura 2000-området betyder, at indvindingen ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områdets bevaringsmålsætning kan udelukkes. Det er dermed ikke nødvendigt at lave en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området¹¹.

Bilag IV-arter

Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området omkring boringen. I området (inden for DCE's kvadrant) findes følgende arter: Sydflagermus, Odder, Markfirben, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvinding fra boringen ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

Forureningskilder

Der er ikke registreret jordforurening (V2) eller mulig jordforurening (V1) inden for det område, hvor BEST beregner en sænkning af grundvandspejlet i det mest terrænnære grundvandsmagasin. Det er derfor usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke nogle registrerede forureninger eller deres mobilitet.

Støj

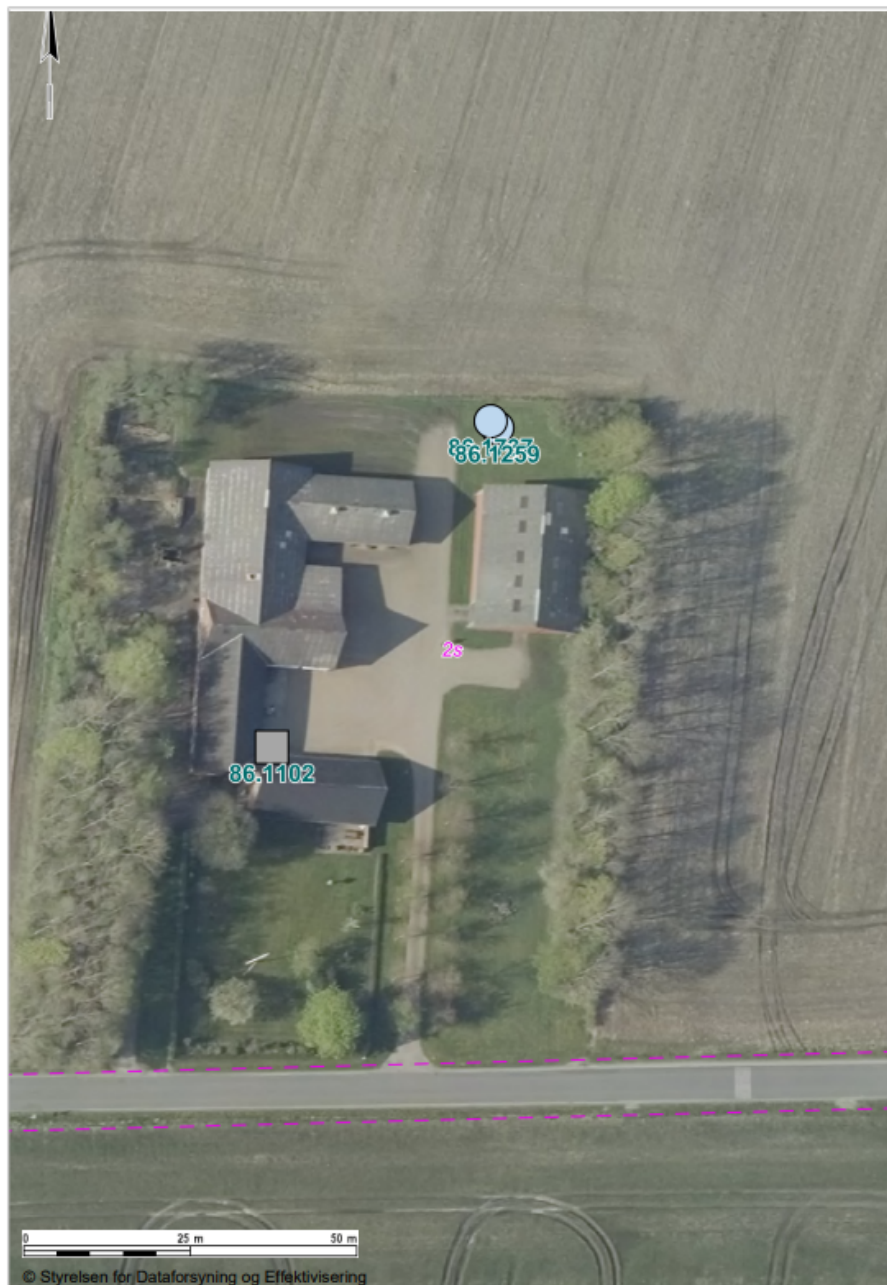
Ikast-Brande Kommune har ikke kendskab til at anlægget tidligere har medført støjgener ved drift. Derfor vurderer kommunen, at driften af anlægget heller ikke fremadrettet vil medføre støjgener for omkringliggende beboelse.

---

¹¹ §§ 6-7 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (BEK nr. 2091 af 12-11-2021).

Bilag 2 – Kortudsnit, der viser boringens placering (ikke målfast)

Bilag 3 – Oversigtskort (ikke målfast)

Kort, der viser området, aktive borer og nærliggende beskyttet natur og beskyttede vandløb.

